

## Î N C H E I E R E

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Raisa Tabunșcic,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Raisa Tabunșcic împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 iunie 2014 și pronunțată o hotărîre nouă prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

### c o n s t a t ă

La 29 mai 2014, reclamanta Raisa Tabunșcic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 25 iulie 2013 a solicitat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni transferul de la pensia pentru limita de vîrstă la pensia de funcționar public, prezentînd în acest sens toate actele necesare ce confirmau dreptul.

Afirmă că, prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 95 din 03 septembrie 2013, comisia i-a respins cererea pe motiv că nu este întrunită una din condițiile prevăzute la art. 42 alin. (1) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14.10.1998 și anume nu s-a confirmat stagiul de cotizare în serviciul public de cel puțin 15 ani.

Susține că, la 27 februarie 2014, a solicitat repetat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni transferul la pensia de funcționar public, iar prin scrisoarea nr. 262 din 12.03.2014, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni prin intermediul reprezentantului său i-a respins cererea pe motivul invocat anterior – nu s-a confirmat stagiul de cotizare în serviciul public de cel puțin 15 ani.

Menționează că, atît comisia cît și Șeful DGCTAS Căușeni, au considerat că perioada 03.10.1975 – 26.11.1984 (9 ani 1 lună 23 zile), cînd a activat în cadrul MAI, actualmente IP Căușeni, în calitate de inspector superior pentru lucru cu pașapoartele, nu poate fi luată în calcul ca stagiul de funcționar public, deoarece funcția respectivă nu se regăsește la moment în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, iar perioada 29.02.2000 -

31.12.2002 (2 ani 10 luni 3 zile), cînd a activat în calitate de specialist coordonator la OSC Căușeni, nu poate fi luată în calcul de funcționar public, deoarece lipsesc datele în Registrul de Stat al evidenței individuale a contribuților.

Nefiind de acord cu concluziile comisiei și a Șefului DG CTAS Căușeni, la 04.04.2014, a depus cerere prealabilă la CNAS – organul ierarhic superior, solicitînd a recunoaște neîntemeiat refuzul Direcției Generale CTAS Căușeni în reexaminarea drepturilor la pensie cu transferul la pensia de funcționar public; să se dispună transferul de la pensia pentru limita de vîrstă începînd de la data depunerii cererii respective (25.07.2013) la pensia de funcționar public.

Prin scrisoarea nr. IV-T-712/14 din 08.05.2014 a fost informată că cererea prealabilă a fost examinată de către președintele CNAS – Maria Borta, iar în fapt cererea n-a fost examinată în fond, dar a fost de fapt neglijată, în sensul că n-a fost nici admisă dar nici respinsă.

Consideră concluziile comisiei, Șefului DG CTAS Căușeni, a președintelui CNAS, neîntemeiate și ilegale, deoarece acestea contravin prevederilor art. 6 (1) din Codul civil, art. 3, 29 alin. (1), (2) din Legea serviciului public nr. 443 din 04.05.1995, art.41alin. (1)-(3), 42 (2), 69 lit. b) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. 1-11, 13 lit. a), b) din Regulamentul cu privire la nodul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin HG RM Nr. 412 din 22.04.2004 despre aprobarea unor acte normative ce țin de stabilirea și plata pensiilor funcționarilor publici.

Invocă că, perioada 03.10.1975 - 26.11.1984 (9 ani 1 lună 23 zile), cînd a activat în cadrul MAI - Comisariatul Raional de Poliție Căușeni, în calitate de inspector superior pentru lucru cu pașapoartele, urmează a fi luată în calcul ca stagiu de funcționar public, iar faptul că, în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat ulterior prin Legea nr.155 din 21 iulie 2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, funcția deținută de către ea în perioada 03.10.1975 - 26.11.1984 în cadrul Comisariatului Raional de Poliție Căușeni nu s-a regăsit, nu poate influența asupra drepturilor obținute legal anterior, or legea civilă nu are caracter retroactiv.

Specifică că, nu cunoaște din ce motiv perioada 29.02.2000 - 31.12.2002, cînd a activat în calitate de specialist coordonator la OSC Căușeni, instituția angajatoare n-a prezentat la CNAS, declarația REV-1 privind persoanele asigurate pentru perioada respectivă și de ce DGCTAS Căușeni n-a reacționat prompt, în limitele competenței atribuite prin lege - atragerea persoanelor responsabile la răspundere contravențională - cu obligarea prezentării declarațiilor respective, dar au decis să pună consecințele nefaforabile ale acestei omisiuni în povara reclamantei.

Solicită reclamanta Tabunșcic Raisa, a recunoaște ca fiind neîntemeiate decizia nr.95 din 03.09.2013, refuzul Direcției Generale CTAS Căușeni nr.262 din 12.03.2014 și CNAS din 08.05.2014 privind reexaminarea dreptului la pensie și transferul la pensia de funcționar public, a obliga Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni să dispună transferul de la pensia pentru limita de vîrstă, începînd cu data depunerii cererii (25.07.2013) la pensia de funcționar public, să recalculeze și achite diferența pensiei recalculate.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 iunie 2014, cererea de chemare în judecată înaintată de către Tabunșcic Raisa a fost admisă, fiind recunoscute ca neîntemeiate decizia nr.95 din 03.09.2013, refuzul Direcției Generale CTAS Căușeni

nr.262 din 12.03.2014 și CNAS din 08.05.2014 privind reexaminarea dreptului la pensie și transferul la pensia de funcționar public. S-a obligat CTAS Căușeni să dispună transferul de la pensia pentru limita de vîrstă, începînd cu data depunerii cererii (25.07.2013) la pensia de funcționar public, să recalculeze și achite diferența pensiei recalculate (f.d.43-46).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind casată hotărârea Judecătorei Căușeni din 25 iunie 2014 și pronunțată o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.76-84).

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la 25 martie 2015, Raisa Tabunșcic a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, cu menținerea hotărîrii Judecătorei Căușeni din 25 iunie 2014 (f.d.92-93).

În motivarea cererii de recurs, recurenta a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată, pe motiv că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și au fost încălcate normele de drept material.

Indică recurenta că, instanța de apel greșit a reținut că, perioada de activitate 29.02.2000 – 31.12.2002 în cadrul Serviciului Stare Civilă nu poate fi luată în calcul, deoarece instituția nominalizată nu a prezentat declarațiile persoanelor asigurate REV-5 pentru angajații din cadrul entității, or, anume angajatorii și nu salariații sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale și a structurilor ei teritoriale datele și documentele necesare atribuirii codului personal de asigurări sociale (ancheta persoanei asigurate REV-1), ținerii evidenței stagiului de cotizare și plății contribuțiilor de asigurări sociale (declarațiile persoanelor asigurate REV-5 pentru toți angajații întreprinderii) conform unei metodologii elaborate de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Pe cale de consecință, a invocat recurenta că, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege – înfăptuirea actului de justiție, care presupune nu doar constatarea ilegalității, dar și anularea actului administrativ ilegal și neîntemeiat și în principal – restabilirea dreptului violat.

Consideră că, instanța de apel a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existențe ale cauzei, pronunțînd o hotărîre ilegală și neîntemeiată de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată cu recurs a fost pronunțată la data de 29 ianuarie 2015 (f.d.75), iar recursul a fost depus la data de 25 martie 2015 (f.d.92-93).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Raisa Tabunșcic a fost declarat în termen.

La 08 aprilie 2015 în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni a fost expediată copia recursului declarat de către Raisa Tabunșcic, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.96).

La 28 aprilie 2015 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, solicitînd respingerea recursului declarat de către Raisa Tabunșcic ca fiind inadmisibil și menținerea deciziei instanței de apel ca fiind legală și întemeiată (f.d.98-99).

Verificînd legalitatea deciziei contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Raisa Tabunșcic urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Raisa Tabunșcic este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decît atît, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate de Raisa Tabunșcic în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Raisa Tabușcic ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Raisa Tabușcic se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi